

den bare humlen. Der hvor ingen humle surrer, kan ingen tyrihjelm trives.

Professor Olav Gjærevoll delte ut planter og fortalte om dem. Igjen gnose — samspill av formsans, trykksans, berøringssans, temperatursans, smertesans, lukt, smak og hørsel.

Opplev forskerglede!

Hva vi ikke føler med fingrene eller ser med øynene, forklarer og utdyper vitenskapen for oss.

I hvert blad og strå finnes tusener av små porter som plantene selv åpner hver morgen, når lysnivået er høyt nok til ladning av solenergi i grøntkornene. Da åpnes portene for kullsyregass som kan strømme inn til sukkerfabrikkene, hvor solenergien fra grøntkornene setter hydrogenhammere og fosfathammer i gang til å banke vannmolekyler og kullsyremolekyler til sukker, levende organisk materiale, grunnlaget for alt liv på jorden.

Ved solefall lukkes portene til, fabrikasjonen stanser, lageret av sukker i bladene blir om natten fordelt til stengel, rot og blomster — alt etter den programmering som er kodet i plantenes frø.

Ride- og botaniseringskursene ble spennende oppdagelsesreiser, fylt av forskerglede.

Slik konkret, ny viten om naturen gir næring til rike assosiasjoner i fantasien og kunstens verden. Det gir også virkning på det menneskelige plan. Vi kommer hverandre nærmere. Moderne statussymboler, prestisje og stress, og hverdagens forstørrede bekymringer, slipper tak i en i slike møter med naturen. Tid, rom, målestokk blir annerledes. Også vår holdning.

Mennesket er utstyrt med en fantastisk høyt differensiert hjerne. I den har vi milliarder av nerveceller med muligheter vi ennå i liten grad har lært å utnytte. 90 % av hjernebarkens celler er assosiasjonsarealer, reservert for utveksling av sanseapparatens opplevelser.

Kanskje ligger her en forklaring på at noen med et så alvorlig handikapp som tap av synet, er i stand til å mobilisere så meget av iboende ressurser og anlegg at de endog kan lære de seende noe. Også når det gjelder naturopplevelse!

ANDERS AUNE

En drøm blir virkelighet

Siste sommer gikk en drøm i oppfyllelse. Det er sjelden at slikt hender — så var drømmen den å stifte bekjentskap med Trollheimen, og for så vidt ikke så uoppnåelig som enkelte andre.

Trollheimen — bare navnet i seg selv har en lokkende klang. En skulle tro at det var om disse fjell Aasmund Olavsson Vinje fikk høre at «. . . . disse fjell er verande mest for troll» Det var om Rondane.

Men «dei gamle fjell i syningom» vvar for vårt vedkommende Trollheimen. Som gutt — og voksen — har en ofte stått i klare dager og stirret mot fjell med snø på toppene langt ut mot horisonten. Og det var, og er, Trollheimen.

I sommer hadde vi den glede å la Trondhjems Turistforenings røde merker lose oss trygt fra hytte til hytte. I drømmen skulle turen gå i solskinn og en svalende vind. I virkeligheten ble det bare brisen som eksisterte. Sola så vi lite til, og skodda hadde en tendens til å skjule mye av det som fantes i drømmen

Men likevel, en tur i vår fjellverden kan vanskelig bli mislykket — når bare ikke været slår seg helt vrangt. Og det gjorde det ikke.

En tåler sagtens en liten regnskur når en først har fått kokt seg en god kopp kaffe på turen fra Nerskogen til Jøldalshytta. Middagen gjorde vi unna før vi dro. En må tåle at skodda innhyller Trollhetta til langt ned i Svartådalen — og en gleder seg når den et øyeblikk letter så alle Hettene: Snota, Sadlen og de andre «storkara» tegner seg mot himmelen slik som i drømmen.

I fjellet skal en legge seg tidlig for å være uthvilt til en ny dag. Men det er da så koselig å la være også. Føle seg så velsignet

avslappet, veksle noen ord med folk en aldri har møtt før, ut og se på været, rusle rundt hytta en tur og riktig «høre» hvor stilt det er. En hører noen klonk fra en bjelle i retning av fjøset. Det betyr vel at bjellkua legger seg bedre til rette for nåtta. Ute fra mørket kommer også lyden av hviskende stemmer, men en er da såpass opplyst at en vet at det ikke er de underjordiske som er ute og går . . . Forresten kan en godt tenke seg et stevnemøte mellom to unge fjellvandrere i kvitstammet bjørkeskog. Akk ja

Sangen og gitarmusikken i peisestua stilner av, og bålet dør ut. Fjellvandlerne strekker seg i sine lakenposer i Turistforeningens lange senger, som tilgodeser også voksne folk. Til suset fra bekken som surkler forbi Trollheimshytta, glir en inn i søvnen. Heldagskvelden på hytta i hjertet av Trollheimen er til ende.

Det byr ikke på vansker å komme seg opp av dynene på hyttene i fjellet. Fjell-lufta gjør en så utrolig morgenfrisk, og tanken på frokostbordet gir livsåndene ny næring, ennå før en har grøten på bordet. — Ære være dem som står for matstellet på hyttene!

Vi kunne ønsket oss annet vær da vi stabbet opp den bratte lia mot Mellomfjell. Det var denne grå skodda som liksom hadde satt seg føre å innslutte oss i en liten verden for seg selv. Enkelte ganger glemte den seg og lot oss få noen gløtt over mot Storlifjellet og Svarthetta, men ellers lot den oss alene bak sitt mørke forheng. Akkurat som det gjorde oss noe. Langt, eller ihvertfall så langt der framme som vi kunne se, tegnet det seg noen skikkelser mot den grå bakgrunnen. Det var fjellvandrere mot samme mål, Gjevilvasshytta og sivilisasjonen. Vi var sist i sporet.

En sjarmerende vertinne på Trollheimshytta hadde om morgenen overlatt oss en pose kaffe i stedet for en termos — etter *vårt* ønske, selvsagt. For riktignok er Mellomfjell sparsom på vegetasjon som vanligvis nyttes til ved — men røsslyng kan også brukes, selv om den var litt i råeste laget. Det ble kaffe ved ei koselig tjønn oppe på fjellet. Og det var under det måltidet vi så *fisken*. Fire gode øyne var det som så en sværing velte seg i vannskorpa. Det hjelper ikke om andre sier at det ikke finnes fisk i den tjønna, vi *så* den. Og var det ikke det, så er ikke skottene de eneste som har sjøorm Uansett hva det var, den vørte ikke våre fiskeredskaper

Et telt på bredden av vatnet ruten gikk forbi og som ifølge kartet var Fossdalstjønn, talte sitt tydelige språk om at det er dem som liker ensomheta ennå i dag. Men folk så vi ikke.

Den siste harde motbakken, og vi kunne begynne på unnabakkene. Vi skled etter ei snøfonn, og balanserte over ei ur uten å se noe tegn til liv noen steder. Og så dukker den første fuglen i fjellet ut av skodda. Ikke noen av fjellets egne, nei langt i fra. En måse var det, langt inne i fjellheimen. Snakk om sjøfugl!!

Et blikk på klokka fortalte at sola alt var kommet langt i sin vandring på himmelen, noe vi selvsagt ikke kunne se. Denne fisken, eller sjøormen, hadde heftet oss. Nå måtte farten skrus opp noen hakk skulle vi nå fram i skikkelig tid til Turistforeningens prektige Gjevilvasshytte. I innspurten nådde vi igjen to damer fra et land hvis overflate for det meste ligger i høyde med havet, og endog under. De var fra vindmøllenes og kanalenes land, Holland. Grunnen til at de var å treffe i Trollheimen, var deres kjærlighet til Norge og alt norsk, unntatt rømmegrøt og spekemat

En begynte denne lille fortelling med drømmen om Trollheimen. Det var andre gangen at vi møtte Gjevilvatnet. Første gang var før sesongen tok til for fjellvandlerne. Men du verden for en forskjell. Denne gang lå det vakre vatnet blygrått i gråværet. Første gang var en drømmedag da det var mulig å bade i det store fjellvatnet — endog før Sankthans. Den opplevelsen legger et forsonende skjær over den vakre setergrenda når en tenker bakover på sommeren.

Det ville være en urett om en ikke også tok med noen gode ord om stellet og oppholdet på Gjevilvasshytta. Også det må kunne nevnes som en drøm. Men — det vil også være urett om en ikke innrømmet at vårt hjerte ble igjen i hjertet av Trollheimen.

Det var snø på toppene den dagen vi sa farvel til fjellet. Men det gjorde ikke noe. Denne sommeren ble en drøm oppfylt. Til gjengjeld ble det født en ny. Den vil en ikke omgi med noen hemmelighetsfullhet. For den går kort og godt ut på:

— Å oppleve Trollheimen i vinterdrakt